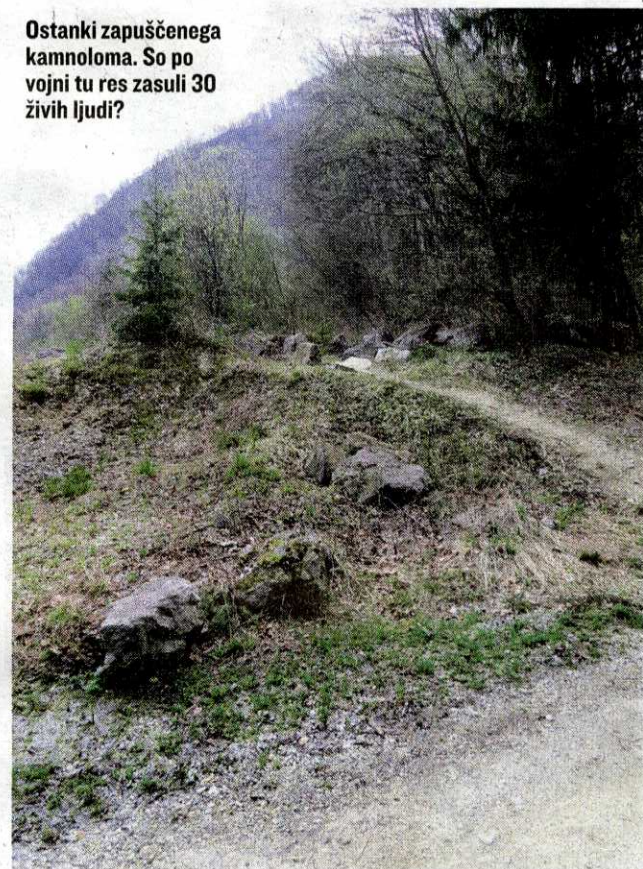

Spomenik med vojno umrlim rudarjem, zraven so ostanki nemškega bunkerja ob vhodu v rudnik Bohemia.

Ostanki zapuščenega kamnoloma. So po vojni tu res zasuli 30 živih ljudi?

V Pečovniku ubili ustaškega generala, ne pa 10.000 ljudi

📍 Domačin Vinko Bobnič zatrjuje, da v tem delu Celja ni bilo povojnih pobojev

PRIMOŽ ŠKERL

primoz.skerl@slovenskenovice.si

CELJE »Vidite tisti kup zemlje? Tu je nekoč stal rudniški apnenik in tukaj so partizani ustrelili ustaškega generala. Na lastne oči sem videl, stal sem dobrih sto metrov proč. Razvedelo se je, da je svojim možem ukazal, naj po hišah pobijejo vse živo. Potem je neki mlajši partizan izstopil iz zбора in ga počil. Pokopali so ga onkraj železnice,« začel je pripovedovati 82-letni domačin **Vinko Bobnič**. Pravi, da so navedbe v hrvaškem tisku – nanje so se opirali tudi nekateri slovenski krogi – netočne, saj v Društvu za obeležitev

Celja zabrnili stroji, iščoč posmrtno ostanke pripadnikov različnih kvijlinških formacij in civilistov. Vinko Bobnič je bil med letoma 1946 in 1950 jamski električar, drugo svetovno vojno je še kot otrok preživel v Pečovniku. Po njegovem zagotovitvi ni možnosti, da bi v katerem od štirih rudnikov v Pečovniku našli kakšne kosti. Za tistega v Pečovju nad Štorami ne more govoriti, saj tam ni delal. »Nikoli niso nikogar ubili ali živega vrgli v rudnik ter zalili z vodo ali zasuli s peskom, kakor navaja hrvaški tisk. Ne ločujejo Pečovnika od Pečovja. V Pečovniku so bili trije rudniki: Pirota je bil zalit že leta 1907,

Vinko Bobnič
(FOTO: PRIMOŽ ŠKERL)

vem, zakaj bi zdaj radi tu vrtali, spodaj je slep jašek in rudnik je zasut. « A ostaja vprašanje, kam so vodili domobrance iz Vetrinja, ki so jih zavezniki po železnici vrnil k nam. Bi kateri od njih nemara lahko končali v Pečovju nad Štorami? Stroka bo še imela kaj početi. Bobnič si je v jami začel služiti kruh že kot petnajstletni fantič. Rudarje spoštuje in ceni, tudi Nemci so jih. V knjigi Moje življenje v KS Pod gradom Bobnič v zvezi s tem navaja, da so partizani septembra 1944 pred Bohemio zbrali celotno izmeno 130 rudarjev in jih odvedli s seboj. Eden od domačinov je s kolesom odhitel obvestit Nemce na bližnje strelisce, a so tudi partizani izvedeli za izdajo ter se z rudarji pravočasno umaknili. Naslednjega dne so Nemci večino rudarjev ujeli med prečkanjem Save pri Sevnici in jih odvedli v rudnik Keflach v Avstriji. Januarja 1945 so jih vrnil

v Pečovnik (v tem obdobju so izkop nadaljevali rudarji iz Zabukovice), kjer so ostali do zadnje vojne ure. Krvavo so jih potrebovali, saj so za propadajoči rajh vsak dan zagotovili 200 ton kakovostnega premoga. Pri Bohemii stoji spominska plošča rudarjem, ki so med vojno izgubili življenja, ob njej so ostanki nemškega bunkerja. Bobnič nima podatkov niti za rudniški kamnolom; po nekaterih virih naj bi tam s peskom zasuli približno 30 živih ljudi. »Domačini niso opazili takšne skupine, ki bi jo gnali proti kamnolomu. Skozi pesek bi gotovo pronical smrad, tudi če bi čeznje zapeljal buldožer, a vonja nihče ni zaznal. V zgornjem delu Zagrada nikdar ni bilo odkopov, zato na tem delu ne more biti niti človeških kosti,« sklene sogovornik, ki se mu zdi tudi govorice o naplavljenih truplih, ki so na plan prišla ob vdoru rečnega toka v rudniški jašek, iz trte izvite. ■

Vinko Bobnič kaže na rudniški apnenik, kjer so maja 1945 ustrelili ustaškega generala.

vojnih in povojnih grobišč iz Varaždina, ki je objavilo zapis, da so na območju Pečovnika po vojni pobili 10.000 ljudi, očitno ne ločijo naših zemljepisnih imen. Ni mogoče, da bi na tako majhnem predelu prikrili toliko trupel – bilo naj bi jih dvakrat toliko kakor v zloglasnem Barbarinem rovu v Laškem. Napovedana sondiranja in izkopavanja po njegovem mnenju ne bodo prinesla rezultatov, so pa tukajšnji prebivalci precej vznemirjeni že ob misli, da bi v mirni soseski v jugovzhodnem predmestju

Konstanca je delovala šele od leta 1950 do 1959., Bohemia, kjer naj bi se dogajale najhujše stvari, pa je do leta 1954 nepretrgoma obratovala, saj je dajala visokokakovostni premog, ki so ga uporabljali Nemci in mi. Tam je delalo 350 ljudi, pa ni nihče nič videl. Tudi Pečovjani – večinoma so vsi povezani z rudnikom – bi gotovo opazili kolone ljudi ali tovornjake, s katerimi bi po osvoboditvi vozili ljudi na morišča. Res pa je, da v Pečovniku v preteklosti stalno pokalo; bodisi je šlo za plin, karbid iz apnenika,

jamska miniranja bodisi za vadbene strelisce. Iz smeri Laškega proti Celju se je ob koncu vojne valila umikajoča se soldateska. Razdelila se je na Polulah; del jih je odšlo prek Miklavževega hriba in proti Velenju, preostali so po Pantnerjevem mostu prečkali Savinjo v smeri Zagrada, velik del teh je končal na Teharjah, ki so kakšna dva kilometra naprej. »Vsi smo vedeli za Hudo jamo, tudi za Košnico. Bili smo kritični do teh dejanj. Za Pečovnik se samo domneva. Vem, da so po Celju krožila ugibanja, potem je bil tri ali štiri desetletja mir, zdaj pa so se spet od nekod vzele govorice,« razmišlja Bobnič, ki Bohemio pozna do obisti. »Vsaj tisočkrat sem se peljal po 180 metrov globokem jašku. Ne

Rudnik Bohemia je zasut. Bobnič pravi, da pesek ne skriva domobrantskih in ustaških trupel.